

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/341/2013
Identifikačné číslo spisu:	6713204675
Dátum vydania rozhodnutia:	20.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6713204675.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Lawyer Partners a.s., IČO: 35 944 471, so sídlom v Bratislave, Prievozská 37, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Chabadová, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pri starej prachárni 13, v mene ktorej koná ako konateľka advokátka Mgr. Ľubica Pavelková Chabadová, proti žalovanej U. M., bývajúcej v F., o zaplatenie 2,66 €, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 11 Ro 69/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. augusta 2013 sp.zn. 13 Co 549/2013 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) v záhlaví označeným uznesením potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) zo 17. júla 2013 č.k. 11 Ro 69/2013-14, ktorým okresný súd zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania [§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“)]. Potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou poukazujúc na to, že žalobkyňa napriek výzve na zaplatenie súdneho poplatku a poučení o následkoch jeho nezaplatenia, súdny poplatok za návrh v sume 16,50 € v určenej lehote 10 dní od doručenia výzvy nezaplatila.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala včas dovolania žalobkyňa (ďalej aj „dovolaateľka“). Uviedla, že konajúce súdy jej zastavením konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, hoci k tomu neboli splnené zákonné podmienky, odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Naďalej trvala na svojom tvrdení, že návrh, ktorý bol súdu prvého stupňa doručený v roku 2013, nie je žiadnym novým návrhom na začatie konania, ale že ide o písomné vyhotovenie návrhu, ktorý bol obsahom

elektronického podania, doručeného súdu 31. marca 2006. Zdôraznila, že v obdobných, resp. skutkovo totožných konaniach, ktoré iniciovala, ústavný súd vo svojich nálezoch vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods.1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru a vydal všeobecnému súdu príkaz, aby vo veci jej podania z.... opätovne konal podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku so záverom, že právne účinky tohto podania zostanú zachované s účinnosťou ku dňu jeho podania. Mala za to, že zostali preto zachované právne účinky tohto návrhu ku dňu doručenia tohto podania, t.j. ku dňu 31. marca 2006, čo však súdy nerešpektovali. Nesúhlasila so záverom konajúcich súdov, že bolo jej povinnosťou preukázať, že návrh doručený súdu v roku 2013 je totožný s tým, ktorý bol podaný v roku 2006. Nemožno totiž od nej žiadať splnenie tých povinností, ktoré by nemala, keby okresný súd jej práva neporušil. Práve naopak, podľa jej názoru bolo povinnosťou okresného súdu prijať také opatrenia, aby v prípade potreby vedel posúdiť, ktoré návrhy v roku 2006 odmietol prijať (napríklad zapísať si úradným záznamom identifikačné údaje o DVD nosiči). Poukazovala na to, že so zreteľom na nález (napr. sp.zn. II. ÚS 148/08) bolo v danom prípade potrebné vychádzať z toho, že ňou podaný návrh v roku 2013 bol v súlade so zákonom podaný už v roku 2006. Súdny poplatok za návrh na začatie konania pre uplynutie lehoty uvedenej v § 13 zákona č. 71/1992 Zb. preto už nebolo možné vyrubiť. Ak napriek tomu bolo konanie zastavené z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, má postup súdov za následok odňatie jej možnosti pred súdom konať. Z uvedených dôvodov navrhla napadnuté uznesenie krajského súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a veci vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jej dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Tvrdila však vadu konania vyplývajúcu z § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. že jej postupom súdov bola odňatá možnosť pred súdom konať. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O prípad odňatia možnosti pred súdom konať ide tiež vtedy, ak súd zastaví konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., hoci pre tento postup nebol

zákonný dôvod (R 50/1997).

So zreteľom na uvedené dovolací súd skúmal, či pre zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, boli v danom prípade dané procesné predpoklady.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti. Podľa § 10 ods. 1 prvá a druhá veta zákona č. 71/1992 Zb. ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

V preskúmvanej veci žalobkyňa argumentovala tým, že návrh, ktorý bol súdu prvého stupňa doručený 20. marca 2013, nie je žiadnym novým návrhom na začatie konania, ale že ide o písomné vyhotovenie návrhu, ktorý bol obsahom elektronického podania, doručeného súdu 31. marca 2006 (ako elektronické podanie na DVD nosiči podpísané zaručeným elektronickým podpisom), a že vzhľadom na uplynutie trojročnej lehoty uvedenej v § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. jej už nemožno vyrubiť súdny poplatok za návrh na začatie konania.

Dovolací súd sa s uvedenými argumentmi žalobkyne nestotožňuje.

Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález sp.zn. II. ÚS 148/08) vyplýva, že žalobkyňa urobila v roku 2006 právne účinným spôsobom v elektronickej podobe podanie a že treba rešpektovať právne účinky, ktoré toto podanie vyvolalo. Z citovaného nálezu vyplýva ale aj to, že príkaz okresnému súdu opätovne sa zaoberať podaním žalobkyne a postupovať vo vzťahu k nemu podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, sa týkal výlučne podania doručeného okresnému súdu na DVD nosiči 24. júla 2006. Naplnenie tohto príkazu však z povahy veci vyžadovalo, aby žalobkyňa znova predložila okresnému súdu toto pôvodné podanie (keďže ako sama uviedla pôvodné DVD nosiče jej boli okresným súdom vrátené). To znamená, že ju zaťažovala povinnosť opätovne doručiť okresnému súdu podanie pôvodne doručené 31. marca 2006, urobené elektronicou formou a podpísané zaručeným elektronickým podpisom, ktoré malo obsahovať návrh totožný s návrhom doručeným v roku 2013. Z obsahu spisu však vyplýva, že žalobkyňa tak neurobila a ani inak nedoložila, že návrh, doručený okresnému súdu v roku 2013, je identický s návrhom doručeným tomuto súdu na DVD nosičoch v roku 2006 (napr. predložením pôvodného sprievodného listu k návrhom, ktoré mali byť obsahom podaní na týchto nosičoch so základnou identifikáciou jednotlivých vecí). Sama v iných obdobných veciach uviedla, že originály DVD nosičov s pôvodnými návrhmi z roku 2006 nemôže všeobecným súdom predložiť, lebo boli priložené k jej ústavným sťažnostiam a následne zaslané Európskemu súdu pre ľudské práva v Štrasburgu.

Nemožnosť predložiť pôvodné dokumenty v danom prípade nespôsobili súdy tak, ako sa to snažila interpretovať žalobkyňa (súdy ich pôvodne nesprávne odmietli - vrátili). Ústavný súd a ani európsky súd netrvali na tom, aby žalobkyňa priložila k sťažnostiam originály dokumentov (resp. ich nosičov). Práve naopak, už vo formulári sťažnosti podávanej na európsky súd sa výslovne uvádza, že sa súdu nemajú predkladať originály dokumentov na účely individuálnej sťažnosti. Ak žalobkyňa napriek tejto inštrukcii k sťažnosti priložila originálne DVD nosiče a o ich vrátenie nepožiadala, sama spôsobila (zapríčinila), že nedokázala predložiť podania pôvodne doručené okresnému súdu v roku 2006. Pri zachovaní priemernej (rozumnej opatrnosti), ktorú od nej možno spravodlivo požadovať, mohla uchovať pôvodné DVD ako rozhodujúci dôkaz, ktorým by v budúcnosti domáhajúc sa ochrany svojich práv bola schopná hodnoverne doložiť, aké konkrétne návrhy na začatie konania podala v roku 2006. Za tejto situácie

nemožno konajúcim súdom vyčítať, že návrh žalobkyne datovaný 23. marca 2006, doručený okresnému súdu až 9. januára 2013, nepovažovali za totožný s návrhom, ktorý mal byť obsahom podaní z roku 2006, a že nevychádzali v zmysle nálezu z toho, že tento návrh bol doručený okresnému súdu s účinkami doručenia podaní z roku 2006. Krajský súd preto dospel k správne mu záveru, že poplatková povinnosť žalobkyne vznikla podaním návrhu dňa 9. januára 2013, a teda že trojročná lehota na vyrubenie súdneho poplatku uvedená v § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. neuplynula. Vzhľadom na nerešpektovanie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku, boli splnené predpoklady pre zastavenie konania (§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.). Rozhodnutím okresného súdu, ktorý konanie zastavil, a rozhodnutím krajského súdu, ktorý prvostupňové rozhodnutie potvrdil, preto nedošlo k znemožneniu realizácie procesných práv žalobkyne v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako procesne neprípustné odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovaná v konaní o poplatkovej povinnosti žalobkyne nemala postavenie účastníka konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.